

Nariadenie 2201/2003 ES

(o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000)

Autor: Rada Európskej únie

Platnosť od: 23.12.2003

Účinnosť od: 1.3.2005

Uverejnené: Úradný vestník L 338

OBLASŤ: Priestor slobody, bezpečnosti a práva

POZNÁMKA: Články 67, 68, 69 a 70 sa uplatňujú od 1.8.2004.

I

(Akty, ktorých uverejnenie je povinné)

NARIADENIE RADY (ES) č. 2201/2003

z 27. novembra 2003

o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 61 písm. c) a článok 67 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho parlamentu⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁽³⁾,

keďže:

1. Európske spoločenstvo si stanovilo za cieľ vytvoriť priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb. Za týmto účelom spoločenstvo musí prijať, okrem iného, opatrenia v oblasti justičnej spolupráce v

- občianskych veciach, ktoré sú potrebné pre správne fungovanie vnútorného trhu.
2. Európska rada v Tampere schválila zásadu vzájomného uznávania súdnych rozhodnutí ako základ na vytvorenie skutočného justičného priestoru a za prioritu označila právo styku s dieťaťom.
3. nariadenie Rady (ES) č. 1347/2000⁽⁴⁾ upravuje kritériá o súdnej právomoci, uznávaní a vykonávaní rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností oboch manželov za deti vydaných v konaní v manželských veciach. Obsah tohto nariadenia bol v podstate prevzatý z dohovoru z 28. mája 1998, ktorý mal rovnaký predmet úpravy⁽⁵⁾.
4. Francúzsko predložilo 3. júla 2000 iniciatívny návrh nariadenia Rady o vzájomnom výkone rozsudkov o právach styku s deťmi⁶.
5. S cieľom zabezpečiť rovnosť pre všetky deti, toto nariadenie sa vzťahuje na všetky rozhodnutia o rodičovských právach a povinnostiach, vrátane opatrení na ochranu dieťaťa, nezávisle na konaniach v manželských veciach.
6. Keďže k uplatňovaniu právnych predpisov o rodičovských právach a povinnostiach často dochádza v konaniach v manželských veciach, je vhodnejšie mať jeden právny akt pre otázky rozvodu a rodičovských práv a povinností.
7. Do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia patria občianske veci bez ohľadu na povahu súdu.
8. Pokiaľ ide o rozsudky o rozvode, rozluke alebo anulovaní manželstva, toto nariadenie by sa malo vzťahovať iba na zrušenie manželských zväzkov a nemalo by upravovať také otázky, ako sú dôvody na rozvod, majetkové dôsledky manželstva alebo inými súvisiacimi opatreniami.
9. Pokiaľ ide o majetok dieťaťa, toto nariadenie by sa malo vzťahovať iba na opatrenia na ochranu dieťaťa, t. j. (i) určenie a oprávnenia osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za majetok dieťaťa, zastupujú dieťa alebo mu pomáhajú, a (ii) správu, udržiavanie a nakladanie s majetkom dieťaťa. V tejto súvislosti sa toto nariadenie nemá napríklad vzťahovať na prípady, keď sa rodičia nevedia dohodnúť v otázke správy majetku dieťaťa. Opatrenia, ktoré sa vzťahujú na majetok dieťaťa, ale ktoré sa netýkajú ochrany dieťaťa, by sa mali naďalej riadiť nariadením Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o súdnej právomoci,

- uznávani a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach⁷.
10. Toto nariadenie sa nemá vzťahovať na záležitosti, ktoré sa vzťahujú na sociálne zabezpečenie, verejné opatrenia všeobecnej povahy, na záležitosti vzdelávania alebo zdravia, ani na rozhodnutia vo veciach azylového práva alebo prisťahovalectva. Okrem toho sa nevzťahuje ani na určovanie rodičovstva, keďže ide o odlišnú otázku od nadobúdania rodičovských práv a povinností, ani na iné otázky súvisiace s osobným stavom osôb. Okrem toho sa nevzťahuje ani na opatrenia prijaté v dôsledku trestných činov spáchaných deťmi.
 11. Vyživovacia povinnosť je vylúčená z rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia, keďže sa na ňu vzťahuje už nariadenie Rady č. 44/2001. Súdny, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia, budú mať vo všeobecnosti právomoc rozhodovať o vyživovacej povinnosti podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady č. 44/2001.
 12. Kritériá právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností, upravené týmto nariadením sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti. To znamená, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých prípadov zmeny pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.
 13. Toto nariadenie umožňuje v záujme dieťaťa, ako výnimku a za určitých podmienok, aby súd, ktorý má právomoc, postúpil vec súdu iného členského štátu, ak je tento súd vhodnejšie umiestnený na to, aby konal vo veci. V tomto prípade by však druhý súd už nemal mať právomoc postúpiť vec tretiemu súdu.
 14. Toto nariadenie by malo mať účinky bez toho, aby bolo dotknuté uplatňovanie medzinárodného verejného práva týkajúceho sa diplomatických imunit. Ak právomoc podľa tohto nariadenia nemožno vykonávať z dôvodu existencie diplomatickej imunity podľa medzinárodného práva, právomoc sa má vykonávať podľa vnútroštátneho práva v členskom štáte, v ktorom dotknutá osoba nepožíva takúto imunitu.
 15. nariadenie Rady (ES) č. 1348/2000 z 29. mája 2000 o doručovaní súdnych a mimosúdnych dokumentov v občianskoprávných a obchodných veciach⁸ by sa malo vzťahovať na doručovanie písomností v konaniach podľa tohto nariadenia.
 16. Toto nariadenie nemá brániť súdom členského štátu, aby v naliehavých prípadoch prijímali predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, ktoré sa týkajú osôb alebo majetku nachádzajúcich sa v danom štáte.
 17. V prípadoch neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa sa má bez odkladu dosiahnuť návrat dieťaťa, a na tento účel by sa mal naďalej uplatňovať Haagsky dohovor z 25. októbra 1980, doplnený ustanoveniami tohto nariadenia, najmä jeho článkom 11. Súdny členského štátu, do ktorého bolo dieťa neoprávnené premiestnené alebo v ktorom je zadržované, majú mať možnosť zabrániť jeho návratu v osobitných a náležite odôvodnených prípadoch. Takéto rozhodnutie by sa však mohlo nahradiť následným rozhodnutím súdu členského štátu, v ktorom malo dieťa svoje obvyklé pobyty predtým, než došlo k neoprávnenému premiestneniu alebo zadržaniu. Ak by takýto rozsudok ukladal návrat dieťaťa, návrat by sa mal uskutočniť bez potreby osobitného konania o uznaní a výkone takéhoto rozsudku v členskom štáte, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržované.
 18. Ak súd rozhodol podľa článku 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980, že dieťa sa nevráti, má informovať súd, ktorý má právomoc, alebo ústredný orgán v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním. Ak sa na súde v uvedenom členskom štáte nezačalo konanie, tento súd alebo ústredný orgán by mali informovať účastníkov. Táto povinnosť nemá brániť ústrednému orgánu, aby informoval aj príslušné verejné orgány v súlade s vnútroštátnym právom.
 19. Vypočutie dieťaťa zohráva dôležitú úlohu pri uplatňovaní tohto nariadenia, hoci tento právny akt nie je určený na to, aby menil použiteľné vnútroštátne postupy.
 20. Vypočutie dieťaťa v inom členskom štáte sa môže uskutočniť na základe úprav ustanovených v nariadení Rady (ES) č. 1206/2001 z 28. mája 2001 o spolupráci medzi súdmi členských štátov pri vykonávaní dôkazov v občianskych a obchodných veciach⁹.
 21. Uznávanie a výkon rozsudkov vydaných v členskom štáte sa má zakladať na zásade

- vzájomnej dôvery a dôvody neuznania by sa mali obmedziť na najnutnejšie minimum.
22. Verejné listiny a dohody medzi účastníkmi, ktoré sú vykonateľné v jednom členskom štáte, by sa na účely uplatnenia pravidiel pre uznávanie a výkon mali považovať za "rozsudky".
 23. Európska rada v Tampere vo svojich záveroch (bod 34) usúdila, že rozsudky v oblasti rodinnoprávnych sporov sa majú "automaticky uznávať v celej únii bez ďalšieho konania alebo dôvodov na odmietnutie výkonu". Práve kvôli tomuto rozsudku o práve styku a rozsudky o návrate, ktoré boli osvedčené v členskom štáte pôvodu podľa ustanovení tohto nariadenia, sa majú uznať a vykonať vo všetkých členských štátoch bez potreby akéhokoľvek ďalšieho konania. Opatrenia na výkon takýchto rozsudkov sa naďalej spravujú vnútroštátnym právom.
 24. Proti osvedčeniu vydanému na uľahčenie výkonu rozsudku by nemalo byť možné odvolanie. Opraví sa iba vtedy, ak dôjde k vecnej chybe, t.j. ak nezodpovedá rozsudku.
 25. Ústredné orgány majú spolupracovať vo všeobecných otázkach, aj v špecifických prípadoch, ako aj vo veciach rodičovských práv a povinností na účely podpory mimosúdneho riešenia rodinných sporov. Na tento účel sa majú ústredné orgány zúčastňovať na činnosti Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci, ktorá bola vytvorená rozhodnutím Rady 2001/470/ES z 28. mája 2001 o vytvorení Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci¹⁰;
 26. Komisia má verejne sprístupniť a aktualizovať zoznamy súdov a opravných prostriedkov oznámených členskými štátmi.
 27. Opatrenia, ktoré sú potrebné na vykonávanie tohto nariadenia, by sa mali prijať v súlade s rozhodnutím Rady 1999/468/ES z 28. júna 1999, ktorým sa ustanovujú postupy pre výkon vykonávacích právomocí prenesených na Komisiu¹¹.
 28. Toto nariadenie nahrádza nariadenie (ES) č. 1347/2000, ktoré sa týmto zrušuje.
 29. Na účely riadneho vykonávania tohto nariadenia má Komisia preskúmať jeho uplatňovanie a podľa potreby navrhnúť zmeny a doplnenia;
 30. Veľká Británia a Írsko, v súlade s článkom 3 Protokolu o postavení Veľkej Británie a Írska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení

- Európskeho spoločenstva, oznámili svoje želanie podieľať sa na prijatí a uplatňovaní tohto nariadenia;
31. Dánsko, v súlade s článkom 1 a 2 Protokolu o postavení Dánska, ktorý je pripojený k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o založení Európskeho spoločenstva, sa nepodieľa na prijatí tohto nariadenia, a preto ním nie je viazané a ani sa na neho nevzťahuje;
 32. Keďže ciele tohto nariadenia nemôžu uspokojivo dosiahnuť členské štáty a môžu sa lepšie dosiahnuť na úrovni spoločenstva, spoločenstvo môže prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity, ktorá je ustanovená v článku 5 zmluvy. V súlade so zásadou proporcionality, ustanovenou v tom článku, toto nariadenie neprekračuje rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov;
 33. Toto nariadenie uznáva základné práva a dodržiava zásady Charty základných práv Európskej únie. Predovšetkým sa snaží zabezpečiť rešpektovanie základných práv dieťaťa, ako je ustanovené v článku 24 Charty základných práv Európskej únie,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

Článok 1 Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:
 - a. rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva,
 - b. nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.
2. Záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b) sa môžu týkať najmä:
 - a. opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom,
 - b. opatrovníctva, poručníctva alebo podobných inštitútov;
 - c. určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo

- jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;
- d. umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa;
 - e. opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

3. Toto nariadenie sa nevzťahuje na:

- a. určenie alebo popretie rodičovstva;
- b. rozhodnutia o osvojení, na opatrenia predchádzajúce osvojeniu alebo na vyhlásenie osvojenia za neplatné alebo na jeho zrušenie;
- c. priezvisko a mená dieťaťa;
- d. nadobudnutie plnej právnej spôsobilosti dieťaťa;
- e. vyživovaciu povinnosť;
- f. zvereneckú správu alebo otázky dedenia;
- g. opatrenia prijaté ako sankcia za trestné činy spáchané deťmi.

Článok 2 **Vymedzenie pojmov**

Na účely tohto nariadenia:

1. pojem "súd" označuje všetky orgány v členských štátoch s právomocou vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia podľa článku 1,
2. pojem "sudca" označuje sudcu alebo úradníka, ktorý má právomoci rovnocenné právomociam sudcu vo veciach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia,
3. pojem "členský štát" označuje každý členský štát okrem Dánska,
4. pojem "rozsudok" označuje rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva, ako aj rozsudok týkajúci sa rodičovských práv a povinností vydaný súdom členského štátu bez ohľadu na to, ako sa rozsudok označuje, vrátane uznesenia, príkazu alebo rozhodnutia,
5. pojem "členský štát pôvodu" označuje členský štát, v ktorom sa vydal rozsudok, ktorý sa má vykonať,
6. pojem "členský štát výkonu" označuje členský štát, v ktorom sa žiada o vykonanie rozsudku,
7. pojem "rodičovské práva a povinnosti" označuje všetky práva a povinnosti týkajúce sa osoby alebo majetku dieťaťa,

- ktoré nadobudla fyzická osoba alebo právnická osoba rozsudkom, zo zákona alebo na základe dohody, ktorá má právne účinky. Tento pojem zahŕňa opatrovnícke právo a právo styku s dieťaťom,
8. pojem "nositeľ rodičovských práv a povinností" označuje každú osobu, ktorá má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu,
 9. pojem "opatrovnícke právo" zahŕňa práva a povinnosti súvisiace s osobnou starostlivosťou o dieťa, najmä právo určiť miesto pobytu dieťaťa,
 10. pojem "právo styku" zahŕňa najmä právo vziať dieťa na obmedzený čas na iné miesto, ako je miesto jeho obvyklého pobytu,
 11. pojem "neoprávnené premiestnenie alebo zadržiavanie" znamená premiestnenie alebo zadržiavanie dieťaťa, ak:
 - a. je porušením opatrovníckeho práva nadobudnutého rozsudkom, zo zákona alebo dohodou, ktorá má právne účinky, podľa práva členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred premiestnením alebo zadržaním;
 - a
 - b. za predpokladu, že v čase premiestnenia alebo zadržania sa toto opatrovnícke právo aj skutočne vykonávalo, buď spoločne alebo samostatne, alebo by sa bolo takto vykonávalo, ak by nedošlo k premiestneniu alebo zadržaniu. Opatrovnícke právo sa považuje za vykonávané spoločne, ak na základe rozsudku alebo zo zákona jeden nositeľ rodičovských práv a povinností nemôže rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa bez súhlasu druhého nositeľa rodičovských práv a povinností.

KAPITOLA II SÚDNA PRÁVOMOC

ODDIEL 1 Rozvod, rozluka a anulovanie manželstva

Článok 3 Všeobecná právomoc

1. Vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc súdy členského štátu

- a. na ktorého území:
 - o majú manželia obvyklý pobyt, alebo
 - o manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva, alebo
 - o má odporca obvyklý pobyt, alebo
 - o v prípade spoločnej žiadosti, má niektorý z manželov obvyklý pobyt, alebo
 - o má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok bezprostredne pred podaním návrhu, alebo
 - o má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je buď štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska tam má "domicil";
- b. ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, ak tam majú obaja manželia "domicil".

2. Na účely tohto nariadenia má "domicil" rovnaký význam, aký má v právnych poriadkoch Veľkej Británie a Írska.

Článok 4 Vzájomný nárok

Súd, ktorý koná podľa článku 3, má tiež právomoc konať o vzájomnom návrhu, ak tento patrí do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia.

Článok 5 Premena rozluky na rozvod

Bez toho, aby bol dotknutý článok 3 súd členského štátu, ktorý vydal rozsudok o rozluke manželstva, má tiež právomoc zmeniť takýto rozsudok na rozvod, ak tak ustanovuje právo tohto členského štátu.

Článok 6 Výlučná povaha súdnej právomoci podľa článkov 3, 4 a 5

Manžela, ktorý:

- a. má obvyklý pobyt na území členského štátu; alebo
- b. je štátnym príslušníkom členského štátu alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, má svoj "domicil" na území jedného z týchto členských štátov, možno žalovať v inom členskom štáte iba v súlade s článkami 3, 4 a 5.

Článok 7 Zostatková právomoc

1. Ak žiadny súd členského štátu nemá právomoc podľa článkov 3, 4 a 5, právomoc sa určí v každom členskom štáte podľa práva tohto štátu.

2. Proti odporcovi, ktorý nemá obvyklý pobyt a ani nie je štátnym príslušníkom členského štátu, alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, nemá "domicil" na území žiadneho z týchto členských štátov, môže každý štátny príslušník členského štátu s obvyklým pobytom na území iného členského štátu využiť kritériá súdnej právomoci platné v danom štáte rovnako ako štátni príslušníci tohto štátu.

ODDIEL 2 Rodičovské práva a povinnosti

Článok 8 Všeobecná právomoc

1. Súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

2. Odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

Článok 9

Zachovanie právomoci pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa

1. Keď sa dieťa oprávnené presťahuje z jedného členského štátu do iného členského štátu a nadobudne tam nové obvyklý pobyt, súdy členského štátu pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa si, ako výnimku z článku 8, zachovávajú právomoc počas trojmesačného obdobia po presťahovaní vo veci zmeny rozsudku o práve styku, ktorý bol vydaný v tomto členskom štáte predtým, ako sa dieťa presťahovalo, ak nositeľ práva styku na základe rozsudku o práve styku má naďalej svoje obvyklý pobyt v členskom štáte pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa.

2. Odsek 1 sa neuplatňuje, ak sa nositeľ práva styku, ktorý je uvedený v odseku 1 podrobil právomoci súdov členského štátu nového obvyklého pobytu dieťaťa účasťou na konaní pred týmito súdmi bez toho, aby namietal ich právomoc.

Článok 10

Súdna právomoc v prípadoch únosu dieťaťa

V prípade neoprávneného premiestnenia alebo zadržania dieťaťa si súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa svoj obvyklý pobyt bezprostredne pred svojim neoprávneným premiestnením alebo zadržením, zachovávajú právomoc, až kým dieťa nenadobudne obvyklý pobyt v inom členskom štáte a:

- a. každá osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnicke právo sa zmieril s premiestnením alebo zadržením, alebo
- b. dieťa sa zdržiavalo v tomto inom členskom štáte najmenej jeden rok po tom, ako sa osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnicke právo dozvedel, alebo mohol dozvedieť, o mieste pobytu dieťaťa, dieťa sa usadilo v novom prostredí a je splnená najmenej jedna z týchto podmienok:
 - i. do jedného roka odvtedy, ako sa nositeľ opatrovnickeho práva dozvedel alebo mohol dozvedieť o mieste pobytu dieťaťa, sa nepodala žiadosť o návrat dieťaťa na príslušné orgány členského štátu, do ktorého bolo dieťa premiestnené alebo v ktorom je zadržávané;

- ii. nositeľ opatrovnickeho práva vzal späť svoju žiadosť o návrat a v lehote stanovenej v bode (i) sa nepodala nová žiadosť;
- iii. konanie na súde členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržením, sa skončilo podľa článku 11 ods. 7;
- iv. súdy členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržením, vydali rozsudok o opatrovnickej práve, z ktorého nevyplýva povinnosť návratu dieťaťa.

Článok 11

Návrat dieťaťa

1. Keď osoba, orgán alebo iný subjekt, ktorý vykonáva opatrovnicke právo, podá žiadosť na príslušné orgány členského štátu o vydanie rozsudku podľa haagskeho Dohovoru 1980 o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980 (ďalej len "Haagsky dohovor z roku 1980"), aby dosiahla návrat dieťaťa, ktoré bolo neoprávnené premiestnené alebo zadržané v inom členskom štáte ako členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržením, uplatňujú sa odseky 2 až 8.

2. Pri uplatňovaní článkov 12 a 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980 sa musí zabezpečiť, aby sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť sa v konaní, ak sa to s ohľadom na jeho vek alebo stupeň vyspelosti nejaví nevhodné.

3. Súd, ktorému sa podala žiadosť o návrat dieťaťa podľa odseku 1, koná o žiadosti urýchlene najrýchlejšími postupmi, ktoré mu poskytuje vnútroštátny právny poriadok.

Bez toho, aby bola dotknutá prvá veta tohto odseku, súd vydá rozsudok najneskôr do šiestich týždňov od podania žiadosti, ak tomu nebránia výnimočné okolnosti.

4. Súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa podľa článku 13 písm. b) Haagskeho dohovoru z roku 1980, ak sa preukáže, že sa vykonali primerané opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate.

5. Súd nemôže odmietnuť návrat dieťaťa, kým sa osobe, ktorá požiadala o návrat dieťaťa, nedala

možnosť vyjadriť sa.

6. Ak súd vydal príkaz o nevrátení podľa článku 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980, musí okamžite, buď priamo alebo prostredníctvom svojho ústredného orgánu, zaslať odpis súdneho príkazu o nevrátení a súvisiace písomnosti, najmä záznam súdnych pojednávaní, zaslať súdu s právomocou alebo ústrednému orgánu členského štátu, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, podľa vnútroštátneho práva. Súdu sa musia všetky uvedené písomnosti zaslať do jedného mesiaca od dátumu príkazu o nevrátení.

7. Ak súdy v členskom štáte, v ktorom malo dieťa obvyklý pobyt bezprostredne pred neoprávneným premiestnením alebo zadržaním, nezačali konanie na návrh jedného z účastníkov, súd alebo ústredný orgán, ktorému sa zašlú informácie uvedené v odseku 6, musí o tom informovať účastníkov a vyzvať ich, aby urobili svoje podania na súd v súlade s vnútroštátnym právom do troch mesiacov od dátumu oznámenia, aby súd mohol preskúmať otázku opatrovnickeho práva k dieťaťu.

Bez toho, aby boli dotknuté kritéria právomoci uvedené v tomto nariadení, súd ukončí konanie, ak v uvedenej lehote nedostal žiadne podania.

8. Bez ohľadu na rozsudok o nevrátení podľa článku 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980 každý následný rozsudok požadujúci návrat dieťaťa vydaný súdom, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia, sa vykonáva podľa oddielu 4 kapitoly III na účely zabezpečenia návratu dieťaťa.

Článok 12 **Dohoda o súdnej právomoci**

1. Súdy členského štátu pri výkone svojej právomoci podľa článku 3, na základe návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva majú právomoc v každej veci, ktorá sa týka rodičovských práv a povinností a ktorá súvisí s týmto návrhom, ak:

- a. aspoň jeden z manželov má rodičovské práva a povinnosti k dieťaťu
- a
- b. manželia a nositelia rodičovských práv a povinností prijali právomoc týchto súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

2. Právomoc založená podľa odseku 1 zanikne, akonáhle:

- a. rozsudok o návrhu na rozvod, rozluku alebo anulovanie manželstva sa stal právoplatným,
- b. v prípade, že k dátumu uvedenému v písm. a) sa konanie o rodičovských právach a povinnostiach neskončilo, rozsudok v tomto konaní sa stáva právoplatným,
- c. konania uvedené v písm. a) a b) sa skončili z iného dôvodu.

3. Súdy členského štátu majú takisto právomoc v otázkach rodičovských práv a povinností aj v iných konaniach, ako sú konania uvedené v odseku 1, ak:

- a. dieťa má vo vzťahu k tomuto členskému štátu podstatnú väzbu, najmä na základe skutočnosti, že jeden z nositeľov rodičovských práv a povinností má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte, alebo že dieťa je štátnym príslušníkom tohto štátu;
- a
- b. všetci účastníci konania prijali právomoc súdov výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v čase začatia konania, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa.

4. Ak má dieťa svoj obvyklý pobyt na území tretieho štátu, ktorý nie je zmluvnou stranou haagskeho Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19. októbra 1996, právomoc podľa tohto článku sa považuje za právomoc v najlepšom záujme dieťaťa, najmä ak nemožno viesť konanie v predmetnom treťom štáte.

Článok 13 **Právomoc založená na prítomnosti dieťaťa**

1. Ak nemožno určiť obvyklý pobyt dieťaťa a právomoc nemožno založiť podľa článku 12, právomoc majú súdy členského štátu, v ktorom sa dieťa nachádza.

2. Odsek 1 sa vzťahuje aj na deti utečencov a deti, ktoré sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte.

Článok 14

Zostatková právomoc

Ak žiadny súd členského štátu nemá právomoc podľa článkov 8 až 13, právomoc v každom členskom štáte sa určí podľa práva tohto štátu.

Článok 15

Postúpenie súdu, ktorý je vhodnejšie umiestnený na prejednanie veci

1. Vo výnimočných prípadoch, ak sa súdy členského štátu, ktoré majú právomoc vo veci samej, domnievajú, že súd iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu, je vhodnejšie umiestnený na prejednanie veci alebo jej špecifickej časti, a ak je to v najlepšom záujme dieťaťa, môžu:

- a. prerušiť konanie vo veci alebo jej časti a vyzvať účastníkov, aby podali svoj návrh na súd tohto iného členského štátu podľa odseku 4; alebo
- b. požiadali súd iného členského štátu, aby prevzal právomoc podľa odseku 5.

2. Odsek 1 sa vzťahuje:

- a. na návrh účastníka; alebo
- b. z vlastného podnetu súdu; alebo
- c. na žiadosť súdu iného členského štátu, vo vzťahu ku ktorému má dieťa osobitnú väzbu podľa odseku 3.

S postúpením na základe vlastného podnetu súdu alebo na žiadosť súdu iného členského štátu musí súhlasiť aspoň jeden z účastníkov.

3. Dieťa má osobitnú väzbu k členskému štátu podľa odseku 1, ak tento členský štát:

- a. sa stal miestom obvyklého pobytu dieťaťa potom, ako sa na súde, ktorý je uvedený v odseku 1 začalo konanie; alebo
- b. je miestom pôvodného obvyklého pobytu dieťaťa; alebo
- c. je štátom, ktorého štátnu príslušnosť má dieťa; alebo
- d. je miestom obvyklého pobytu nositeľa rodičovských práv a povinností; alebo
- e. je miestom, kde sa nachádza majetok dieťaťa, a vec sa týka opatrení na ochranu dieťaťa vo vzťahu ku správe, udržiavaniu alebo nakladaniu s týmto majetkom.

4. Súd členského štátu, ktorý má právomoc vo veci samej, určí lehotu, v ktorej sa na súde tohto iného členského štátu musí začať konanie podľa odseku 1.

Ak v tejto lehote sa na súdoch konanie nezačalo, súd, na ktorom už konanie začalo, pokračuje vo výkone svojej právomoci v súlade s článkami 8 až 14.

5. Súdy tohto iného členského štátu môžu, ak je to s ohľadom na špecifické okolnosti prípadu v najlepšom záujme dieťaťa, prijať právomoc do šiestich týždňov od podania návrhu podľa odseku 1 písm. a) alebo písm. b). V tomto prípade súd, ktorý začal konanie ako prvý, odmietne vykonávať svoju právomoc. Inak súd, ktorý začal konanie ako prvý, pokračuje vo výkone svojej právomoci v súlade s článkami 8 až 14.

6. Na účely tohto článku súdy spolupracujú buď priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov určených podľa článku 53.

ODDIEL 3

Spoločné ustanovenia

Článok 16

Začatie konanie na súde

1. Konanie na súde sa považuje za začaté:

- a. momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie písomnosti odporcovi;

alebo

- b. ak sa pred jej podaním na súd musí písomnosť doručiť, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že navrhovateľ neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti na súde.

Článok 17

Skúmanie právomoci

Ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

Článok 18

Skúmanie prípustnosti

1. Ak odporca s obvyklým pobytom v inom štáte, než v členskom štáte, v ktorom bol podaný návrh, sa nedostaví na tento súd, súd s právomocou preruší konanie dovtedy, kým sa nepreukáže, že odporca mal možnosť prevziať písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocennú písomnosť v dostatočnom čase, aby si mohol pripraviť svoju obhajobu alebo na tento účel sa prijali všetky potrebné kroky.

2. Namiesto ustanovení odseku 1 tohto článku sa uplatní článok 19 nariadenia (ES) č. 1348/2000, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať z jedného členského štátu do iného podľa uvedeného nariadenia.

3. Ak nemožno uplatniť ustanovenia nariadenia (ES) č. 1348/2000, uplatní sa článok 15 haagskeho Dohovoru o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v občianskych alebo obchodných veciach v cudzine z 15. novembra 1965, ak sa písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť musela doručovať podľa tohto dohovoru.

Článok 19

Prekážka začatej veci a súvisiace konania

1. Ak sa vedú konania týkajúce sa rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva medzi rovnakými účastníkmi na súdoch rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať ako druhý, aj bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať.

2. Ak sa vedú konania týkajúce sa rodičovských práv a povinností k tomu istému dieťaťu a s rovnakým predmetom konania na súdoch rôznych členských štátov, súd, ktorý začal konať ako druhý, aj bez návrhu preruší konanie, až kým sa nepotvrdí právomoc súdu, ktorý začal konať ako prvý.

3. Keď sa potvrdí právomoc súdu, ktorý ako prvý začal konať, súd, ktorý začal konať ako druhý, odmietne vykonávať svoju právomoc v prospech tohto súdu.

V takom prípade účastník, ktorý podal návrh súdu, ktorý začal konať ako druhý, môže podať svoj návrh na súd, ktorý začal konať ako prvý.

Článok 20

Predbežné opatrenia vrátane ochranných opatrení

1. V naliehavých prípadoch nebránia ustanovenia tohto nariadenia súdom členského štátu prijať predbežné opatrenia, vrátane ochranných opatrení, s ohľadom na osoby alebo majetok v tomto štáte, ktoré sú dostupné podľa práva tohto členského štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mal právomoc rozhodovať vo veci samej súd iného členského štátu.

2. Platnosť opatrení uvedených v odseku 1 zanikne, len čo súd členského štátu, ktorý má právomoc podľa tohto nariadenia rozhodovať vo veci samej, prijal opatrenia, ktoré považoval za primerané.

KAPITOLA III

UZNÁVANIE A VÝKON

ODDIEL 1

Uznávanie

Článok 21

Uznanie rozsudku

1. Rozsudok vydaný v členskom štáte sa uznáva v ostatných členských štátoch bez osobitného konania.

2. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 3, sa najmä nevyžaduje žiadny osobitný postup pri aktualizácii záznamov členského štátu o osobnom stave na základe rozsudku o rozvoде, rozluke alebo anulovaní manželstva, ktorý bol vydaný v inom členskom štáte a proti ktorému už podľa práva tohto členského štátu nie je možné odvolanie.

3. Bez toho, aby bol dotknutý oddiel 4 tejto kapitoly, môže zainteresovaný účastník postupom upraveným v oddieli 2 tejto kapitoly navrhnúť vydanie rozhodnutia o uznaní rozsudku.

Miestna príslušnosť súdu uvedeného v zozname, ktorý každý členský štát oznámil Komisii podľa článku 68, sa určí podľa vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom sa začalo konanie o uznanie alebo neuznanie.

4. Ak sa otázka uznania rozsudku vznesie ako predbežná otázka na súde členského štátu, tento súd môže v tejto otázke rozhodnúť.

Článok 22

Dôvody neuznania rozsudkov o rozvođe, rozluke alebo anulovaní manželstva

Rozsudok o rozvođe, rozluke alebo anulovaní manželstva sa neuzná:

- a. ak je uznanie v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;
 - b. v prípade, že bol vydaný v konaní bez účasti odporcu, ak sa mu nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohol zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa zistí, že odporca prijal rozsudok bez výhrad;
 - c. ak je nezlučiteľný s rozsudkom vydaným v konaní medzi rovnakými účastníkmi v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie;
- alebo
- d. ak je nezlučiteľný so skorším rozsudkom vydaným v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte medzi rovnakými účastníkmi, za predpokladu, že skorší rozsudok je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie;

Článok 23

Dôvody neuznania rozsudkov týkajúcich sa rodičovských práv a povinností

Rozsudok týkajúci sa rodičovských práv a povinností sa neuzná:

- a. ak by uznanie bolo s prihliadnutím na najlepší záujem dieťaťa v zjavnom rozpore s verejným poriadkom členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada;
- b. ak v rozpore so základnými procesnými zásadami členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada, sa s výnimkou nalievavých prípadov vydal bez toho, aby sa dieťaťu dala možnosť vyjadriť sa;
- c. v prípade, že bol vydaný v neprítomnosti, ak sa osobe, ktorá sa nezúčastnila konania, nedoručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom časovom predstihu a takým spôsobom, aby si mohla zabezpečiť obhajobu, okrem prípadu, že sa zistí, že táto osoba prijala rozsudok bez výhrad;
- d. na návrh osoby, ktorá tvrdí, že rozsudok zasahuje do jej rodičovských práv a

- povinností, ak sa taký rozsudok vydal bez toho, aby táto osoba mala možnosť vyjadriť sa;
- e. ak je nezlučiteľný s neskorším rozsudkom týkajúcim sa rodičovských práv a povinností vydaným v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie;
 - f. ak je nezlučiteľný s neskorším rozsudkom týkajúcim rodičovských práv a povinností vydaným v inom členskom štáte alebo v nečlenskom štáte obvyklého pobytu dieťaťa za predpokladu, že neskorší rozsudok je možné uznať v členskom štáte, v ktorom sa žiada o uznanie;
- alebo
- g. ak sa nedodrжал postup ustanovený v článku 56.

Článok 24

Zákaz skúmania právomoci súdu pôvodu

Právomoc súdu členského štátu pôvodu sa nesmie skúmať. Kritériá, na ktorých sa založila právomoc podľa článkov 3 až 14, sa nesmú skúmať z hľadiska rozporu s verejným poriadkom podľa článkov 22 písm. a) a 23 písm. a) .

Článok 25

Odlíšnosti rozhodného práva

Uznanie rozsudku nemožno odmietnuť z dôvodu, že právny poriadok členského štátu, v ktorom sa o uznanie žiada, by za rovnakého skutkového stavu nepripúšťal rozvod, rozluke alebo anulovanie manželstva .

Článok 26

Zákaz preskúmania vo veci samej

Za žiadnych okolností sa nesmie rozsudok preskúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

Článok 27

Prerušenie konania

1. Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie rozsudku vydaného v inom členskom štáte, môže prerušiť konanie, ak sa proti rozsudku podal riadny opravný prostriedok.
2. Súd členského štátu, v ktorom sa žiada o uznanie

rozsudku vydaného v Írsku alebo vo Veľkej Británii, môže konanie prerušiť, ak sa výkon v členskom štáte pôvodu odložil z dôvodu odvolania .

ODDIEL 2

Návrh na vyhlásenie vykonateľnosti

Článok 28

Vykonateľné rozsudky

1. Rozsudok o výkone rodičovských práv a povinností k dieťaťu vydaný v členskom štáte, ktorý je vykonateľný v tomto členskom štáte a ktorý bol doručený, sa vykoná v inom členskom štáte, ak tam bol vyhlásený za vykonateľný na návrh zainteresovaného účastníka.

2. Vo Veľkej Británii sa však takýto rozsudok vykoná v Anglicku a Walese, v Škótsku alebo Severnom Írsku, ak na návrh zainteresovaného účastníka bol zaregistrovaný na účely výkonu v danom územnom celku Veľkej Británie.

Článok 29

Miestna príslušnosť súdov

1. Návrh na vyhlásenie vykonateľnosti sa podáva súdu uvedenému v zozname, ktorý zaslal každý členský štát Komisii podľa článku 68.

2. Miestna príslušnosť sa určí podľa obvyklého pobytu osoby, proti ktorej sa rozsudok má vykonať, alebo podľa obvyklého pobytu dieťaťa, ktorého sa návrh týka.

Ak ani jedno z miest uvedených v prvej vete tohto odseku sa nenachádza v členskom štáte výkonu, miestna príslušnosť sa určí podľa miesta výkonu.

Článok 30

Konanie

1. Podanie návrhu sa riadi právnym poriadkom členského štátu výkonu.

2. Navrhovateľ musí uviesť adresu na doručovanie písomností v obvode súdu, na ktorý podal návrh. Ak však právny poriadok členského štátu výkonu neupravuje uvádzanie adresy, navrhovateľ vymenuje procesného zástupcu.

3. K návrhu treba pripojiť listiny uvedené v článkoch 37 a 39.

Článok 31

Rozhodnutie súdu

1. Súd, na ktorý bol podaný návrh, vydá bezodkladne rozhodnutie. Osoba, proti ktorej sa o výkon žiada, ani dieťa, nemá v tomto štádiu právo robiť žiadne podania k návrhu.

2. Návrh možno zamietnuť len z niektorého z dôvodov uvedených v článkoch 22, 23 a 24.

3. Za žiadnych okolností sa nesmie rozsudok preskúmať z hľadiska rozhodnutia vo veci samej.

Článok 32

Oznámenie rozhodnutia

Príslušný súdny úradník bez odkladu oznámi navrhovateľovi rozhodnutie súdu o jeho návrhu spôsobom upraveným právom členského štátu výkonu.

Článok 33

Odvolanie proti rozhodnutiu

1. Proti rozhodnutiu o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti sa môže odvolať každý z účastníkov.

2. Odvolanie sa podáva na súde uvedenom v zozname, ktorý zaslal každý členský štát Komisii podľa článku 68.

3. Vo veci odvolania sa koná v súlade s procesnými predpismi, ktoré upravujú sporové konanie.

4. Ak odvolanie podala osoba, ktorá navrhla vyhlásenie vykonateľnosti, účastník, proti ktorému sa žiada o výkon, sa osobne predvolá pred odvolací súd. Ak sa tento účastník na súd nedostaví, uplatnia sa ustanovenia článku 18.

5. Odvolanie proti vyhláseniu vykonateľnosti sa musí podať do jedného mesiaca od jeho doručenia. Ak má účastník, proti ktorému sa žiada o výkon, obvyklý pobyt v inom členskom štáte, než v ktorom sa vydalo vyhlásenie vykonateľnosti, lehota na odvolanie je dva mesiace a začína plynúť odo dňa doručenia buď tejto osobe do jej vlastných rúk alebo do miesta jej pobytu. Predĺženie tejto lehoty s ohľadom na vzdialenosť nie je prípustné .

Článok 34

Odvolaie súdy a opravné prostriedky

Rozsudok vydaný v odvolacom konaní možno napadnúť iba v rámci konania uvedenom v zozname, ktorý zaslal každý členský štát Komisii podľa článku 68.

Článok 35

Prerušenie konania

1. Súd, ktorý koná o odvolaní podľa článku 33 alebo 34, môže na návrh účastníka, proti ktorému sa o výkon žiada, prerušiť konanie, ak sa podal riadny opravný prostriedok v členskom štáte pôvodu alebo ak ešte neuplynula lehota na odvolanie. V druhom prípade môže súd určiť lehotu, v rámci ktorej sa má opravný prostriedok podať.

2. V prípade rozsudku vydaného v Írsku alebo vo Veľkej Británii sa za riadny opravný prostriedok na účely odseku 1 považuje akýkoľvek opravný prostriedok existujúci v členskom štáte pôvodu.

Článok 36

Čiastočný výkon

1. Ak sa rozsudok týka viacerých vecí a výkon nemožno nariadiť vo všetkých týchto veciach, súd nariadi výkon v jednej veci alebo v niekoľkých veciach.

2. Navrhovateľ môže žiadať čiastočný výkon rozsudku.

ODDIEL 3

Spoločné ustanovenia pre oddiely 1 a 2

Článok 37

Písomnosti

1. Účastník navrhujúci uznanie alebo vyhlásenie vykonateľnosti alebo účastník namietajúci proti uznaniu alebo vyhláseniu vykonateľnosti predloží:

- a. odpis rozsudku, ktorý spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti,
 - a
- b. osvedčenie podľa článku 39.

2. Okrem toho pri rozsudku vydanom v neprítomnosti, účastník navrhujúci uznanie alebo vyhlásenie vykonateľnosti predloží:

- a. originál alebo overenú kópiu písomnosti, ktorá preukazuje, že neprítomnému účastníkovi sa doručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť,
- alebo
- b. inú písomnosť, ktorá preukazuje, že odporca prijal rozsudok bez výhrad.

Článok 38

Absencia písomností

1. Ak sa nepredložia písomnosti uvedené v článku 37 ods.1 písm. b) alebo ods. 2, súd môže určiť lehotu na ich predloženie, prijať rovnocenné písomnosti alebo upustiť od ich predloženia, ak považuje predložené informácie za postačujúce.

2. Ak súd o to požiada, poskytne sa preklad týchto písomností. Preklad overí osoba na to oprávnená v niektorom z členských štátov.

Článok 39

Osvedčenie rozsudkov v manželských veciach a osvedčenie rozsudkov o rodičovských právach a povinnostiach

Príslušný súd alebo orgán členského štátu pôvodu na žiadosť zainteresovaného účastníka vydá osvedčenie podľa vzoru ustanoveného v prílohe I (rozsudky v manželských veciach) alebo v prílohe II (rozsudky o rodičovských právach a povinnostiach).

ODDIEL 4

Vykonateľnosť niektorých rozsudkov týkajúcich sa práva styku a niektorých rozsudkov, ktoré požadujú návrat dieťaťa

Článok 40 **Rozsah pôsobnosti**

1. Tento oddiel sa vzťahuje na:

- a. právo styku;
- a
- b. návrat dieťaťa vyplývajúce z rozsudku vyneseného podľa článku 11 ods. 8.

2. Ustanovenia tohto oddielu nebránia nositeľovi rodičovských práv a povinností, aby žiadal o uznanie a výkon rozsudku podľa ustanovení oddielov 1 a 2 tejto kapitoly.

Článok 41 **Právo styku**

1. Právo styku uvedené v článku 40 ods. 1 písm. a), priznané vykonateľným rozsudkom vydaným v členskom štáte, sa uznáva a je vykonateľné v inom členskom štáte bez potreby vyhlásenia za vykonateľné a bez možnosti namietať proti jeho uznaniu, ak bol rozsudok osvedčený v členskom štáte pôvodu podľa odseku 2.

Aj keď vnútroštátne právo neumožňuje, aby rozsudok priznávajúci právo styku, bol vykonateľný bez ďalšieho konania, súd pôvodu môže vyhlásiť rozsudok za vykonateľný bez ohľadu na prípadné odvolanie.

2. Sudca pôvodu vydá osvedčenie podľa odseku 1 na tlačive podľa vzoru v prílohe III (osvedčenie týkajúce sa práva styku), iba ak:

- a. v prípade, že sa rozsudok vydal v neprítomnosti, sa osobe, ktorá sa nezúčastnila konania, doručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohla zabezpečiť obhajobu, alebo ak sa osobe doručila písomnosť, avšak nie za týchto podmienok, ak sa napriek tomu zistí, že táto osoba prijala rozhodnutie bez výhrad;

- b. všetkým účastníkom sa dala možnosť vyjadriť sa;
- a
- c. dieťaťu sa dala možnosť vyjadriť sa, pokiaľ sa to s ohľadom na jeho vek a stupeň vyspelosti nepovažovalo za nevhodné.

Osvedčenie sa vyplní v jazyku, v ktorom je rozsudok.

3. Ak sa právo styku týka cezhraničnej situácie v čase vydania rozsudku, osvedčenie sa vydá z úradnej povinnosti, akonáhle sa rozsudok stal vykonateľným, aj keď len predbežne. Ak situácia nadobudne cezhraničný charakter následne, osvedčenie sa vydá na žiadosť niektorého z účastníkov.

Článok 42 **Návrat dieťaťa**

1. Návrat dieťaťa uvedený v článku 40 ods. 1 písm. b), ktorý vyplýva z vykonateľného rozsudku vydaného v členskom štáte sa uznáva a je vykonateľné v inom členskom štáte bez potreby vyhlásenia za vykonateľné a bez možnosti namietať proti jeho uznaniu, ak sa rozsudok osvedčil v členskom štáte pôvodu podľa odseku 2.

Aj keď vnútroštátny právny poriadok neumožňuje, aby rozsudok nariaďujúci návrat dieťaťa podľa článku 11 písm. b) bod 8 bol vykonateľný bez ďalšieho konania, súd pôvodu môže vyhlásiť rozsudok za vykonateľný bez ohľadu na prípadné odvolanie.

2. Sudca pôvodu, ktorý vydal rozsudok podľa článku 40 ods. 1 písm. b), vydá osvedčenie podľa odseku 1, iba ak:

- a. dieťaťu sa umožnilo vyjadriť sa, pokiaľ sa to s ohľadom na jeho vek a stupeň vyspelosti nepovažovalo za nevhodné;
- b. účastníkom sa dala možnosť vyjadriť sa; a
- c. súd pri vydaní svojho rozsudku vzal do úvahy dôvody vynesenia rozsudku a dôkazy, na ktorých sa zakladá vydaný príkaz podľa článku 13 Haagskeho dohovoru z roku 1980.

V prípade, že súd alebo iný orgán prijme opatrenia na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate do štátu obvyklého pobytu, osvedčenie musí obsahovať podrobné údaje o takýchto opatreniach.

Sudca pôvodu vydá z vlastného podnetu toto osvedčenie na tlačive podľa vzoru v prílohe IV (osvedčenie týkajúce sa návratu dieťaťa/deti).

Osvedčenie sa vyplní v jazyku, v ktorom je rozsudok.

Článok 43 Oprava osvedčenia

1. Oprava osvedčenia sa riadi právnym poriadkom členského štátu pôvodu.

2. Proti vydaniu osvedčenia podľa článkov 41 ods. 1 alebo 42 ods. 1 nie je prípustné odvolanie.

Článok 44 Právne účinky osvedčenia

Osvedčenie má právne účinky len v medziach vykonateľnosti rozsudku.

Článok 45 Písomnosti

1. Účastník, ktorý žiada o výkon rozsudku, predloží:

- a. odpis rozsudku, ktorý spĺňa požiadavky na preukázanie jeho pravosti;
 - a
- b. osvedčenie uvedené v článku 41 ods. 1 alebo článku 42 ods. 1.

2. Na účely tohto článku:

- k osvedčeniu podľa článku 41 ods. 1 sa pripojí preklad bodu 12, ktorý sa vzťahuje na podmienky výkonu práva styku,
- k osvedčeniu podľa článku 42 ods. 1 sa pripojí preklad jeho bodu 14, ktorý sa vzťahuje na podmienky vykonania opatrení prijatých na zabezpečenie návratu dieťaťa.

Preklad sa urobí do úradného jazyka členského štátu výkonu, alebo do jedného z jeho úradných jazykov, alebo do iného jazyka, ktorý členský štát výkonu výslovne prijal. Preklad osvedčí osoba na to oprávnená v niektorom z členských štátov.

ODDIEL 5 Verejné listiny a dohody

Článok 46

Listiny, ktoré sa úradne vyhotovili alebo zaregistrovali ako verejné listiny a ktoré sú vykonateľné v jednom členskom štáte, ako aj dohody medzi účastníkmi, ktoré sú vykonateľné v členskom štáte, v ktorom boli uzatvorené, sa uznávajú a vyhlasujú za vykonateľné za rovnakých podmienok ako rozsudky .

ODDIEL 6 Iné ustanovenia

Článok 47 Vykonanie

1. Vykonanie sa riadi právnym poriadkom členského štátu výkonu.

2. Akýkoľvek rozsudok vynesенý súdom iného členského štátu a vyhlásený za vykonateľný podľa oddielu 2 alebo osvedčený v súlade s článkom 41 ods. 1 alebo článkom 42 ods. 1 sa vykoná v členskom štáte výkonu za rovnakých podmienok, ako keby bol vynesенý v tomto členskom štáte.

Najmä rozsudok, ktorý bol osvedčený v súlade s článkom 41 ods. 1 alebo článkom 42 ods. 1, nemožno vykonať, ak je nezlučiteľný s neskorším vykonateľným rozsudkom.

Článok 48 Praktické opatrenia na výkon práva styku

1. Súdny členský štát výkonu môžu prijímať praktické opatrenia na zabezpečenie výkonu práva styku, ak sa v rozsudku vynesenom súdmi členského štátu, ktorý mal právomoc rozhodnúť vo veci samej, neprijali potrebné opatrenia alebo prijaté opatrenia nie sú dostatočné za predpokladu, že sa zachovávajú podstatné prvky tohto rozsudku.

2. Praktické opatrenia prijaté podľa odseku 1 zaniknú na základe neskoršieho rozsudku súdov členského štátu, ktorý má právomoc rozhodnúť vo veci samej.

Článok 49 **Trovy**

Ustanovenia tejto kapitoly, s výnimkou oddielu 4, sa vzťahujú aj na určenie výšky nákladov a výdavkov na konania podľa tohto nariadenia a na výkon každého rozhodnutia o takýchto nákladoch a výdavkoch.

Článok 50 **Právna pomoc**

Navrhovateľ, ktorému sa v členskom štáte pôvodu poskytla úplná alebo čiastočná bezplatná právna pomoc alebo oslobodenie od platenia nákladov alebo výdavkov, má v konaní podľa článkov 21, 28, 41, 42 a 48 nárok na poskytnutie najvýhodnejšej právnej pomoci alebo najzrosiahlejšieho oslobodenia od platenia nákladov alebo výdavkov podľa právneho poriadku členského štátu výkonu.

Článok 51 **Záruka, záloha alebo preddavok**

Od účastníka, ktorý v jednom členskom štáte žiada o výkon rozsudku vydaného v inom členskom štáte, nemožno požadovať zloženie záruky, zálohy alebo preddavku, bez ohľadu na ich označenie, z dôvodu:

- a. že nemá obvyklý pobyt v členskom štáte, v ktorom sa žiada o výkon; alebo
- b. že je buď cudzím štátnym príslušníkom alebo, ak sa o výkon žiada vo Veľkej Británii alebo Írsku, že nemá "domicil" v žiadnom z týchto členských štátov.

Článok 52 **Legalizácia alebo podobné formálne náležitosti**

Písomnosti uvedené v článkoch 37, 38 a 45 alebo písomnosť, ktorou sa vymenúva procesný zástupca, nevyžadujú legalizáciu ani splnenie podobnej formálnej náležitosti.

KAPITOLA IV **SPOLUPRÁCA MEDZI ÚSTREDNÝMI** **ORGÁNMI VO VECIACH** **RODIČOVSKÝCH PRÁV A** **POVINNOSTÍ**

Článok 53 **Určenie**

Každý členský štát určí jeden alebo niekoľko ústredných orgánov na pomoc pri uplatňovaní tohto nariadenia a vymedzí ich územnú alebo funkčnú právomoc. Ak členský štát určil niekoľko ústredných orgánov, písomný styk sa uskutočňuje priamo s príslušným ústredným orgánom. Ak sa podanie zašle nepríslušnému ústrednému orgánu, tento postúpi podanie príslušnému ústrednému orgánu a informuje o tom odosielateľa.

Článok 54 **Všeobecné funkcie**

Ústredné orgány poskytujú informácie o vnútroštátnych právnych predpisoch a praxi a prijímajú opatrenia na zlepšenie uplatňovania tohto nariadenia a na prehĺbenie vzájomnej spolupráce. Na tento účel sa využije Európska súdna sieť pre občianske a obchodné veci vytvorená rozhodnutím č. 2001/470/ES.

Článok 55 **Spolupráca vo veciach rodičovských práv a povinností**

Ústredné orgány na žiadosť ústredného orgánu iného členského štátu alebo nositeľa rodičovských práv a povinností spolupracujú v jednotlivých prípadoch na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia. Na tento účel prijímú všetky potrebné kroky, priamo alebo prostredníctvom verejných orgánov alebo iných inštitúcií, v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu, ktoré sa týkajú ochrany osobných údajov, na:

- a. zhromažďovanie a výmenu informácií:
 - i. o situácii dieťaťa,
 - ii. o všetkých začatých konaniach, alebo
 - iii. o prijatých rozhodnutiach, ktoré sa týkajú dieťaťa,
- b. poskytovanie informácií a pomoc nositeľom rodičovských práv a povinností, ktorí sa snažia o uznanie a výkon rozhodnutí na ich území, najmä tých, ktoré sa týkajú práva styku a návratu dieťaťa,
- c. uľahčenie komunikácie medzi súdmi, najmä pri uplatňovaní článku 11 ods. 6 a ods. 7 a článku 15,
- d. poskytovanie informácií a pomoci, ktorú súdy potrebujú na účely uplatňovania článku 56, a
- e. uľahčenie dosiahnutia dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností mediáciou alebo inými metódami a

uľahčenie cezhraničnej spolupráce na tento účel.

Článok 56

Umiestnenie dieťaťa v inom členskom štáte

1. Keď súd, ktorý má právomoc podľa článkov 8 až 15, zvažuje umiestnenie dieťaťa do zariadenia starostlivosti o dieťa alebo pestúnskej starostlivosti, a ak sa takéto umiestnenie má uskutočniť v druhom členskom štáte, najprv sa poradí s ústredným orgánom alebo iným príslušným orgánom v tomto druhom členskom štáte, ak sa v tomto členskom štáte vo vnútroštátnych prípadoch umiestnenia dieťaťa vyžaduje zásah verejného orgánu.

2. Rozsudok o umiestnení podľa odseku 1 možno vydať v žiadajúcom štáte iba vtedy, ak príslušný orgán dožiadaného štátu vyjadril súhlas s takýmto umiestnením.

3. Postupy pre konzultácie alebo súhlasy podľa odsekov 1 a 2 sa spravujú vnútroštátnym právom dožiadaného štátu.

4. Keď orgán, ktorý má právomoc podľa článkov 8 až 15, rozhodne o umiestnení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti v druhom členskom štáte a keď sa nevyžaduje zásah verejného orgánu v tomto druhom členskom štáte vo vnútroštátnych prípadoch umiestnenia dieťaťa, informuje o tom ústredný orgán alebo iný príslušný orgán v tomto druhom členskom štáte.

Článok 57

Spôsob práce

1. Nositeľ rodičovských práv a povinností môže požiadať ústredný orgán členského štátu svojho obvyklého pobytu alebo ústredný orgán členského štátu, kde má dieťa obvyklý pobyt alebo kde sa nachádza, o pomoc podľa článku 55. Žiadosť vo všeobecnosti má obsahovať všetky dostupné informácie, ktoré sú relevantné pre jej vybavenie. Ak sa žiadosť o pomoc týka uznania alebo výkonu rozsudku o rodičovských právach a povinnostiach, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie, nositeľ rodičovských práv a povinností pripojí príslušné osvedčenia podľa článkov 39, 41 ods. 1 alebo 42 ods. 1.

2. Členské štáty oznámia Komisii úradný jazyk alebo jazyky orgánov Spoločenstva, iné ako svoj vlastný, v ktorých ich ústredné orgány môžu prijímať podania.

3. Ústredné orgány poskytujú pomoc podľa článku

55 bezplatne.

4. Každý ústredný orgán znáša svoje vlastné náklady.

Článok 58

Zasadnutia

1. Na účely uľahčenia uplatňovania tohto nariadenia sa ústredné orgány pravidelne schádzajú.

2. Tieto zasadnutia sa zvolávajú podľa rozhodnutia č. 2001/470/ES o vytvorení Európskej súdnej siete pre občianske a obchodné veci.

KAPITOLA V

VZŤAHY K INÝM PRÁVNYM NÁSTROJOM

Článok 59

Vzťah k iným právnym nástrojom

1. S výhradou ustanovení článkov 60, 63, 64 a odseku 2 tohto článku toto nariadenie v členských štátoch nahrádza dohovory platné v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, ktoré boli uzavreté medzi dvomi alebo viacerými členskými štátmi a upravujú otázky, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

2.

- a. Fínsko a Švédsko môžu vyhlásiť, že Dohovor zo 6. februára 1931 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom obsahujúci ustanovenia medzinárodného práva súkromného o manželstve, osvojení a poručníctve spolu s jeho záverečným protokolom, sa uplatňujú v celom rozsahu alebo čiastočne v ich vzájomných vzťahoch namiesto tohto nariadenia. Takéto vyhlásenia sa pripoja k tomuto nariadeniu a uverejnia v Úradnom vestníku Európskej únie. Tieto členské štáty ich môžu kedykoľvek úplne alebo čiastočne odvolať.
- b. Dodržiava sa zásada nediskriminácie na základe štátnej príslušnosti medzi občanmi únie;
- c. Kritériá právomoci v budúcej dohode dojednanej medzi členskými štátmi uvedenými v pododseku (a), ktoré sa týkajú vecí upravených týmto nariadením, musia byť v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia;

- d. Rozsudky vydané v niektorom zo severských štátov, ktoré urobili vyhlásenie ustanovené v pododseku (a), na základe uplatnenia kritéria právomoci zodpovedajúceho niektorému z kritérií uvedených v kapitole II tohto nariadenia, sa uznávajú a vykonávajú v ostatných členských štátoch podľa ustanovení kapitoly III tohto nariadenia.

3. Členské štáty zašlú Komisii:

- a. kópiu dohôd uvedených v odseku 2 (a) a (c) a jednotných zákonov vykonávajúcich tieto dohody,
- b. každú výpoveď alebo zmenu a doplnenie týchto dohôd alebo jednotných zákonov.

Článok 60

Vzťahy k niektorým mnohostranným dohovorom

Vo vzťahoch medzi členskými štátmi má toto nariadenie prednosť pred týmito dohovormi v rozsahu, v ktorom sa týka otázok upravených týmto nariadením:

- a. Haagsky dohovor o právomociach orgánov a rozhodnom práve vo veciach ochrany maloletých z 5. októbra 1961,
- b. Luxemburský dohovor o uznávaní rozhodnutí týkajúcich sa platnosti manželstiev z 8. septembra 1967,
- c. Haagsky dohovor o uznávaní rozvodov a zrušení manželského spolužitia z 1. júna 1970,
- d. Európsky dohovor o uznávaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti z 20. mája 1980,
 - a
- e. Haagsky dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z 25. októbra 1980.

Článok 61

Vzťah k Haagskemu dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19. októbra 1996

Pokiaľ ide o vzťah k Haagskemu dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a

spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa z 19. októbra 1996 sa toto nariadenie uplatňuje:

- a. keď má dotknuté dieťa svoj obvyklý pobyt na území členského štátu;
- b. vo veci uznania a výkonu rozsudku vydaného súdom členského štátu na území iného členského štátu, aj keď má dotknuté dieťa svoj obvyklý pobyt na území tretieho štátu, ktorý je zmluvnou stranou uvedeného dohovoru.

Článok 62

Rozsah účinkov

1. Dohody a dohovory uvedené v článkoch 59 ods. 1, 60 a 61 zostávajú v platnosti vo vzťahu k veciam, na ktoré sa nevzťahuje toto nariadenie.

2. Dohovory uvedené v článku 60, najmä Haagsky dohovor z roku 1980, sú naďalej platné medzi členskými štátmi, ktoré sú ich zmluvnými stranami, v súlade s článkom 60.

Článok 63

Zmluvy so Svätou stolicou

1. Toto nariadenie sa uplatňuje bez toho, aby bola dotknutá Medzinárodná zmluva (konkordát) medzi Svätou stolicou a Portugalskom, podpísaná vo Vatikáne 7. mája 1940.

2. Rozhodnutie o neplatnosti manželstva vydané na základe zmluvy uvedenej v odseku 1 sa uznáva v členských štátoch za podmienok uvedených v kapitole III, oddiel I.

3. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa vzťahujú tiež na tieto medzinárodné zmluvy (konkordáty) so Svätou stolicou:

- a. "Concordato lateranense" z 11. februára 1929 medzi Talianskom a Svätou stolicou, zmenený dohodou a dodatkovým protokolom podpísaným v Ríme 18. februára 1984;
- b. Dohoda medzi Svätou stolicou a Španielskom v právnych otázkach z 3. januára 1979.

4. Uznatie rozhodnutí podľa odseku 2 môže v Taliansku alebo v Španielsku podliehať rovnakým postupom a preskúmaniam, aké sa vzťahujú na rozhodnutia cirkevných súdov vydané podľa

medzinárodných zmlúv uzavretých so Svätou stolicou a uvedených v odseku 3.

5. Členské štáty zašlú Komisii:

- a. kópiu zmlúv uvedených v odsekoch 1 a 3;
- b. každú výpoveď alebo zmenu a doplnenie týchto zmlúv.

KAPITOLA VI PRECHODNÉ USTANOVENIA

Článok 64

1. Ustanovenia tohto nariadenia sa vzťahujú len na konania začaté, písomnosti úradne vyhotovené alebo zaregistrované ako verejné listiny a na dohody uzatvorené účastníkmi po dni začatia jeho uplatňovania podľa článku 72.

2. Rozsudky vydané po dni začatia uplatňovania tohto nariadenia v konaniach, ktoré sa začali pred týmto dňom, ale pod dni nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 1347/2000, sa uznávajú a vykonávajú podľa ustanovení kapitoly III tohto nariadenia, ak sa právomoc založila na kritériách, ktoré sú v súlade s kritériami upravenými v kapitole II, alebo v nariadení (ES) č. 1347/2000, alebo v dohovore platnom medzi členským štátom pôvodu a dožiadaným členským štátom v čase začatia konania.

3. Rozsudky vydané pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia v konaniach, ktoré sa začali po dni nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 1347/2000, sa uznávajú a vykonávajú podľa ustanovení kapitoly III tohto nariadenia, ak sa týkajú rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva alebo rodičovských práv a povinností k spoločným deťom oboch manželov v súvislosti s konaniami v manželských veciach.

4. Rozsudky vydané pred dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia, ale po dni nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 1347/2000 v konaniach, ktoré sa začali pred dňom nadobudnutia účinnosti nariadenia (ES) č. 1347/2000, sa uznávajú a vykonávajú podľa ustanovení kapitoly III tohto nariadenia, ak sa týkajú rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva alebo rodičovských práv a povinností k spoločným deťom oboch manželov v súvislosti s konaniami v manželských veciach a ak sa právomoc založila na kritériách, ktoré sú v súlade s kritériami upravenými buď v kapitole II tohto nariadenia, alebo v nariadení (ES) č. 1347/2000, alebo v dohovore platnom medzi členským štátom

pôvodu a dožiadaným členským štátom v čase začatia konania.

KAPITOLA VII ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 65 Preskúmanie

Najneskôr 1. januára 2012 a potom každých päť rokov Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a európskemu Hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o uplatňovaní tohto nariadenia na základe informácií predložených členskými štátmi. Ku správe sa v prípade potreby pripoja návrhy na úpravu.

Článok 66 Členské štáty s dvoma alebo viacerými právnymi systémami

Vo vzťahu k členskému štátu, ktorý má v otázkach upravených týmto nariadením dva systémy alebo viac systémov práva alebo súborov právnych noriem, ktoré sa uplatňujú na rôznych územných celkoch:

- a. každý odkaz na obvyklý pobyt v tomto členskom štáte sa považuje za odkaz na obvyklý pobyt v jeho územnom celku,
- b. každý odkaz na štátnu príslušnosť, alebo v prípade Veľkej Británie na "domicil", sa považuje za odkaz na územný celok určený právom tohto štátu,
- c. každý odkaz na orgán členského štátu sa považuje za odkaz na orgán daného územného celku v tomto štáte,
- d. každý odkaz na právne predpisy dožiadaného členského štátu sa považuje za odkaz na právne predpisy územného celku, v ktorom sa žiada o uplatnenie právomoci, o uznanie alebo výkon.

Článok 67 Informácie o ústredných orgánoch a prijateľných jazykoch

Do troch mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia členské štáty oznámia Komisii:

- a. názvy, adresy a spôsoby komunikácie ústredných orgánov určených podľa článku 53,
- b. jazyky prijateľné pre styk s ústrednými orgánmi podľa článku 57 (2), a

- c. jazyky prijateľné pre osvedčenie o práve styku podľa článku 45 ods. 2.

Členské štáty oznámia Komisii akékoľvek zmeny týchto údajov.

Komisia zverejní tieto informácie.

Článok 68 **Informácie o súdoch a o konaniach o opravných prostriedkoch**

Členské štáty zašlú Komisii zoznamy súdov a konaní o opravných prostriedkoch uvedené v článkoch 21, 29, 33 a 34 a akékoľvek ich zmeny .

Komisia aktualizuje tieto informácie a uverejní ich uverejnením v Úradnom vestníku Európskej únie alebo akýmkoľvek iným vhodným spôsobom.

Článok 69 **Zmeny a doplnenia príloh**

Akékoľvek zmeny a doplnenia vzorových tlačív v prílohách I až IV sa prijímú konzultačným postupom podľa článku 70 ods. 2.

Článok 70 **Výbor**

1. Komisii pomáha výbor (ďalej len "výbor").
2. Ak sa uvádza odkaz na tento odsek, uplatňujú sa články 3 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES.
3. Výbor prijme svoj rokovací poriadok.

Článok 71 **Zrušenie nariadenia (ES) č. 1347/2000**

1. Nariadenie (ES) 1347/2000 sa zrušuje dňom začatia uplatňovania tohto nariadenia.

2. Každý odkaz na nariadenie (ES) 1347/2000 sa považuje za odkaz na toto nariadenie podľa porovnávacej tabuľky v prílohe V.

Článok 72 **Nadobudnutie účinnosti**

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. augusta 2004.

Nariadenie sa uplatňuje od 1. marca 2005, s výnimkou článkov 67, 68, 69 a 70, ktoré sa uplatňujú 1. augusta 2004.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné v členských štátoch v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.

V Bruseli 27. novembra 2003

za Radu

predseda

R. CASTELLI

PRÍLOHA I
**OSVEDČENIE PODĽA ČLÁNKU 39 TÝKAJÚCE SA ROZSUDKOV V MANŽELSKÝCH
VECIACH⁽¹²⁾**

1. Členský štát pôvodu
2. Súd alebo orgán vydávajúci osvedčenie
 - 2.1. Názov
 - 2.2. Adresa
 - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Manželstvo
 - 3.1. Manželka
 - 3.1.1. Úplné meno
 - 3.1.2. Adresa
 - 3.1.3. Štát a miesto narodenia
 - 3.1.4. Dátum narodenia
 - 3.2. Manžel
 - 3.2.1. Úplné meno
 - 3.2.2. Adresa
 - 3.2.3. Štát a miesto narodenia
 - 3.2.4. Dátum narodenia
 - 3.3. Štát, miesto (ak je známe) a dátum uzavretia manželstva
 - 3.3.1. Štát uzavretia manželstva
 - 3.3.2. Miesto uzavretia manželstva (ak je známe)
 - 3.3.3. Dátum uzavretia manželstva
4. Súd, ktorý vydal rozsudok
 - 4.1. Názov súdu
 - 4.2. Sídlo súdu
5. Rozsudok
 - 5.1. Dátum
 - 5.2. Spisová značka
 - 5.3. Druh rozsudku
 - 5.3.1. Rozvod
 - 5.3.2. Anulovanie manželstva
 - 5.3.3. Rozluka
 - 5.4. Bol rozsudok vydaný v neprítomnosti?
 - 5.4.1. Nie
 - 5.4.2. Áno⁽¹³⁾
6. Mená účastníkov, ktorým sa poskytla právna pomoc
7. Možno ešte proti rozsudku podať opravný prostriedok podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu?
 - 7.1. Nie
 - 7.2. Áno
8. Dátum nadobudnutia právnych účinkov v členskom štáte, v ktorom sa rozsudok vydal
 - a. Rozvod
 - b. Rozluka

V dňa.....

Podpis a/alebo pečiatka

PRÍLOHA II
OSVEDČENIE PODEĽA ČLÁNKU 39 TÝKAJÚCE SA ROZSUDKOV O RODIČOVSKÝCH PRÁVACH
A POVINNOSTIACH⁽¹⁴⁾

1. Členský štát pôvodu
2. Súd alebo orgán vydávajúci osvedčenie
 - 2.1. Názov
 - 2.2. Adresa
 - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Osoba/y s právom styku
 - 3.1. Úplné meno
 - 3.2. Adresa
 - 3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
4. Iní nositelia rodičovských práv a povinností ako tí, ktorí sú uvedení v bode 3⁽¹⁵⁾
 - 4.1.
 - 4.1.1. Úplné meno
 - 4.1.2. Adresa
 - 4.1.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.2.
 - 4.2.1. Úplné meno
 - 4.2.2. Adresa
 - 4.2.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.3.
 - 4.3.1. Úplné meno
 - 4.3.2. Adresa
 - 4.3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
5. Súd, ktorý vyniesol rozhodnutie
 - 5.1. Názov súdu
 - 5.2. Sídlo súdu
6. Rozsudok
 - 6.1. Dátum
 - 6.2. Spisová značka
 - 6.3. Bol rozsudok vydaný v neprítomnosti?
 - 6.3.1. Nie
 - 6.3.2. Áno¹⁶
7. Deti, ktorých sa týka rozsudok¹⁷
 - 7.1. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.2. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.3. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.4. Úplné meno a dátum narodenia
8. Mená účastníkov, ktorým sa poskytla právna pomoc
9. Osvedčenie o vykonateľnosti a o doručení
 - 9.1. Je rozsudok vykonateľný podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu?
 - 9.1.1. Áno
 - 9.1.2. Nie
 - 9.2. Doručil sa rozsudok účastníkovi, proti ktorému sa žiada o výkon?
 - 9.2.1. Áno
 - 9.2.1.1. Úplné meno účastníka
 - 9.2.1.2. Adresa
 - 9.2.3.1. Dátum doručenia
 - 9.2.2. Nie
10. Špecifické informácie ohľadne rozsudkov o práve styku, ak sa podľa článku 28 požaduje "exequatur". Túto možnosť predpokladá článok 40 ods. 2.
 - 10.1. Praktické opatrenia na výkon práva styku (ak sú uvedené v rozsudku)
 - 10.1.1. Dátum a čas
 - 10.1.1.1. Začiatok
 - 10.1.1.2. Koniec
 - 10.1.2. Miesto
 - 10.1.3. Špecifické povinnosti nositeľov rodičovských práv a povinností

- 1.1.4. Špecifické povinnosti osoby s právom styku
- 10.1.5. Prípadné obmedzenia uložené na výkon práva styku
- 11. Špecifické informácie týkajúce sa rozsudkov o návrate dieťaťa, ak sa podľa článku 28 požaduje "exequatur". Túto možnosť predpokladá článok 40 ods. 2.
 - 11.1. Z rozsudku vyplýva povinnosť návratu dieťaťa
 - 11.2. Osoba, ktorej sa má dieťa navrátiť (ak je uvedená v rozsudku)
 - 11.2.1. Úplné meno
 - 11.2.2. Adresa

V dňa
.....

pečiatka

Podpis a/alebo

PRÍLOHA III

**OSVEDČENIE PODĽA ČLÁNKU 41 ODS. 1
TÝKAJÚCE SA ROZSUDKOV O PRÁVE STYKU⁽¹⁸⁾**

Členský štát pôvodu

Súd alebo orgán vydávajúci osvedčenie

2.1. Názov

2.2. Adresa

2.3. Tel./fax/e-mail

1. Osoba/y s právom styku
 - 3.1. Úplné meno
 - 3.2. Adresa
 - 3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
2. Iní nositelia rodičovských práv a povinností ako tí, ktorí sú uvedení v bode 3⁽¹⁹⁾⁽²⁰⁾
 - 4.1.
 - 4.1.1. Úplné meno
 - 4.1.2. Adresa
 - 4.1.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.2.
 - 4.2.1. Úplné meno
 - 4.2.2. Adresa
 - 4.2.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.3.
 - 4.3.1. Úplné meno
 - 4.3.2. Adresa
 - 4.3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
3. Súd, ktorý vydal rozsudok
 - 5.1. Názov súdu
 - 5.2. Sídlo súdu
4. Rozsudok
 - 6.1. Dátum
 - 6.2. Spisová značka
5. Deti, ktorých sa týka rozsudok⁽²¹⁾
 - 7.1. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.2. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.3. Úplné meno a dátum narodenia
 - 7.4. Úplné meno a dátum narodenia
6. Je rozsudok vykonateľný podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu?
 - 8.1. Áno
 - 8.1. Nie
7. Ak sa rozsudok vydal v neprítomnosti, osobe, ktorá sa nezúčastnila konania sa doručila písomnosť, ktorou sa začalo konanie, alebo rovnocenná písomnosť v dostatočnom čase a takým spôsobom, aby si mohla zabezpečiť obhajobu, alebo sa osobe doručila písomnosť, avšak nie za týchto podmienok, ak sa napriek tomu zistilo, že táto osoba prijala rozhodnutie bez výhrad.
8. Všetkým zainteresovaným účastníkom sa dala možnosť vyjadriť sa .
9. Deťom sa dala možnosť vyjadriť sa , ak len sa to vzhľadom na ich vek a stupeň vyspelosti nepovažovalo za nevhodné.
10. Praktické opatrenia pre výkon práva styku (ak sú uvedené v rozsudku)
 - 12.1. Dátum a čas
 - 12.1.1. Začiatok
 - 12.1.2. Koniec
 - 12.2. Miesto
 - 12.3. Špecifické povinnosti nositeľov rodičovských práv a povinností
 - 12.4. Špecifické povinnosti osoby s právom styku
 - 12.5. Prípadné obmedzenia uložené na výkon práva styku
11. Mená účastníkov, ktorým sa poskytla právna pomoc.

V dňa

Podpis a/alebo pečiatka

PRÍLOHA IV

**OSVEDČENIE PODĽA V ČLÁNKU 42 ODS. 1
TÝKAJÚCE SA NÁVRATU DIEŤAŤA⁽²²⁾**

1. Členský štát pôvodu
2. Súd alebo orgán vydávajúci osvedčenie
 - 2.1. Názov
 - 2.2. Adresa
 - 2.3. Tel./fax/e-mail
3. Osoba, ktorej sa má dieťa navrátiť (ak je uvedená v rozsudku)
 - 3.1. Úplné meno
 - 3.2. Adresa
 - 3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
4. Nositelia rodičovských práv a povinností⁽²³⁾
 - 4.1. Matka
 - 4.1.1. Úplné meno
 - 4.1.2. Adresa (ak je známa)
 - 4.1.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.2. Otec
 - 4.2.1. Úplné meno
 - 4.2.2. Adresa
 - 4.2.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
 - 4.3. Iný
 - 4.3.1. Úplné meno
 - 4.3.2. Adresa
 - 4.3.3. Dátum a miesto narodenia (ak sú známe)
5. Odporca (ak je známy)
 - 5.1. Úplné meno
 - 5.2. Adresa (ak je známa)
6. Súd, ktorý vydal rozsudok
 - 6.1. Názov súdu
 - 6.2. Sídlo súdu
7. Rozsudok
 - 7.1. Dátum
 - 7.2. Spisová značka
8. Deti, ktorých sa týka rozsudok⁽²⁴⁾
 - 8.1. Úplné meno a dátum narodenia
 - 8.2. Úplné meno a dátum narodenia
 - 8.3. Úplné meno a dátum narodenia
 - 8.4. Úplné meno a dátum narodenia
9. Z rozsudku vyplýva povinnosť návratu dieťaťa
10. Je rozsudok vykonateľný podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu?
 - 10.1. Áno
 - 10.2. Nie
11. Deťom sa dala možnosť vyjadriť sa, ak len sa to nepovažovalo za nevhodné vzhľadom na ich vek alebo stupeň vyspelosti
12. Všetkým zainteresovaným účastníkom sa dala možnosť vyjadriť sa
13. Z rozsudku vyplýva povinnosť návratu dieťaťa a súd pri vydaní svojho rozsudku vzal do úvahy dôvody vydania rozhodnutia podľa článku 13 haagskeho Dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí z roku 1980
14. Vo vhodných prípadoch podrobnosti o opatreniach prijatých súdom alebo orgánmi na zabezpečenie ochrany dieťaťa po jeho návrate do členského štátu obvyklého pobytu.
15. Mená účastníkov, ktorým sa poskytla právna pomoc

V dňa

pečiatka

Podpis a/alebo

PRÍLOHA V
TABUĽKA POROVNANIA S NARIADENÍM (ES) č. 1347/2000

Zrušené články	Zodpovedajúce články v novom texte	Zrušené články	Zodpovedajúce články v novom texte
1	1, 2	25	32
2	3	26	33
3	12	27	34
4		28	35
5	4	29	36
6	5	30	50
7	6	31	51
8	7	32	37
9	17	33	39
10	18	34	38
11	16, 19	35	52
12	20	36	59
13	2, 49, 46	37	60, 61
14	21	38	62
15	22, 23	39	
16		40	63
17	24	41	66
18	25	42	64
19	26	43	65
20	27	44	68, 69
21	28	45	70
22	21, 29	46	72
23	30	Príloha I	68
24	31	Príloha II	68
		Príloha III	68
		Príloha IV	Príloha I
		Príloha V	Príloha II

PRÍLOHA VI

Vyhlásenia Švédska a Fínska podľa článku 59 ods. 2 písm. a) nariadenia Rady o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

Vyhlásenie Švédska:

V súlade s článkom 59 ods. 2 písm. a) nariadenia Rady o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, Švédsko týmto vyhlasuje, že Dohovor zo 6. februára 1931 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom obsahujúci ustanovenia medzinárodného práva súkromného o manželstve, osvojení a poručníctve spolu s jeho záverečným protokolom sa bude v celom rozsahu uplatňovať vo vzťahoch medzi Švédskom a Fínskom namiesto ustanovení tohto nariadenia.

Vyhlásenie Fínska:

V súlade s článkom 59 ods. 2 písm. a) nariadenia Rady o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, Fínsko týmto vyhlasuje, že Dohovor zo 6. februára 1931 medzi Dánskom, Fínskom, Islandom, Nórskom a Švédskom obsahujúci ustanovenia medzinárodného práva súkromného o manželstve, osvojení a poručníctve spolu s jeho záverečným protokolom sa bude v celom rozsahu uplatňovať vo vzťahoch medzi Fínskom a Švédskom namiesto ustanovení tohto nariadenia.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 203 E, 27.8.2002, s. 155.

⁽²⁾ Stanoviško doručené 20. septembra 2002 (ešte neuvverejnené v úradnom vestníku).

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 61, 14.3.2003, s. 76.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ V čase prijatia nariadenia (ES) č. 1347/2000 vzala Rada na vedomie dôvodovú správu k tomuto dohovoru, ktorú pripravila profesorka Alegria Borrásová (Ú. v. ES C 221, 16.7.1998, s. 27).

⁶ Ú. v. ES C 234, 15.8.2000, s. 7.

⁷ Ú. v. ES L 12, 16.1.2001, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením Komisie (ES) č. 1496/2002 (Ú. v. ES L 225, 22.8.2002, s. 13).

⁸ Ú. v. ES L 160, 30.6.2000, s. 37.

⁹ Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 1.

¹⁰ Ú. v. ES L 174, 27.6.2001, s. 25.

¹¹ Ú. v. ES L 184, 17. 7. 1999, s. 23.

⁽¹²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

⁽¹³⁾ Musia sa pripojiť listiny uvedené v článku 37 ods. 2.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

⁽¹⁵⁾ V prípadoch spoločného opatrovníckeho práva sa osoba uvedená v bode 3 môže uviesť aj v bode 4.

¹⁶ Musia sa pripojiť listiny uvedené v článku 37 ods. 2.

¹⁷ Ak ide o viac ako štyri deti, použite ďalšie tlačivo.

⁽¹⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

⁽¹⁹⁾ V prípadoch spoločného opatrovníckeho práva sa osoba uvedená v bode 3 môže uviesť aj v bode 4.

⁽²⁰⁾ Krížikom označte osobu, proti ktorej sa má rozsudok vykonať.

⁽²¹⁾ Ak ide o viac ako štyri deti, použite ďalšie tlačivo.

⁽²²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000.

⁽²³⁾ Tento bod je dobrovoľný.

²⁴ Ak ide o viac ako štyri deti, použite ďalšie tlačivo.